

Anketa e Inovacionit

Metadata Referenciale në format Euro SDMX Metadata Structure
(ESMS)

INSTAT

Metadata Referenciale	
1. Kontakt.....	2
2. Përditësimi i metadatave	2
3. Paraqitja statistikore.....	2
4. Njësia matëse	4
5. Periudha e referencës	4
6. Mandati institucional	4
7. Konfidencialiteti	4
8. Politika e botimit.....	5
9. Shpeshësia e shpërndarjes.....	6
10. Aksesimi në të dhëna dhe qartësia	6
11. Manaxhimi i cilësisë	7
12. Rëndësia.....	7
13. Saktësia dhe besueshmëria.....	8
14. Afatet kohore dhe përpikmëria	9
15. Koherenca dhe Krahueshmëria.....	9
16. Kostoja dhe ngarkesa	10
17. Rishikimi i të dhënave	10
18. Përpunimi statistikor	10
19. Komente.....	12
Aneks	12

1. Kontakt	
1.1. Institucioni i kontaktit	Instituti i Statistikave, INSTAT
1.2. Njësia e kontaktit	Sektori i Statistikave të Kërkim-Zhvillimit, Inovacionit, Teknologjisë së Informacionit dhe Transportit
1.3. Personi i kontaktit	Endrit Preçi
1.4. Funkzioni i personit të kontaktit	Specialist
1.5. Adresa postare	Rr. Vllazën Huta, Nd.35, H.1 Njësia Administrative Nr.2, 1017 Tiranë.
1.6. Adresa elektronike (e-mail)	epreci@instat.gov.al
1.7. Numri i telefonit	+ 355 (4)2 2233357/249
1.8. Numri i faksit	+(355) 4 2228300
2. Përditësimi i metadatave	
2.1. Çertifikimi i fundit i metadatës	09.11.2020
2.2. Publikimi i fundit i metadatës	
2.3. Përditësimi i fundit i metadatës	09.11.2020
3. Paraqitja statistikore	
3.1. Përshkrimi i të dhënave	Vrojtimi statistikorë mbi aktivitetin e inovacionit kryhet një herë në dy vite dhe periudha e vëzhgimit mbulon një periudhë tre-vjeçare, 2017-2019. Vrojtimi ofron informacion të krahasueshëm mbi ndërmarrjet që zhvillojnë inovacione produktesh dhe procesesh biznesi të prezantuara nga ndërmarrjet në Shqipëri.
3.2. Sistemi i klasifikimit	Klasifikimet e përdorura në statistikat e Inovacionit në ndërmarrje janë Klasifikimi Statistikor i Aktiviteteve Ekonomike (NVE Rev. 2) dhe Klasifikimi i Njësive Territoriale për Statistika, (NUTS). Të dhënat janë prodhuar në nivel vendi, të detajuara sipas aktivitetit ekonomik të grupuar në nivel seksioni të NVE Rev.2.
3.3. Mbulimi i sektorit	Njësitë e vëzhguara janë të gjitha ndërmarrjet e sektorit jo-financiar dhe financiar me 10 ose më shumë të punësuar të angazhuar kryesisht në seksionet dhe ndarjet e mëposhtme

	<p>të NVE Rev.2: (B) Industri nxjerrëse, (C) Industri Përpunuese, (D) Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar, (E) Furnizimi me ujë,aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve, (G46) Tregtia me shumicë, përveç automjeteve dhe motorçikletave (H) Transport dhe Magazinim, (J) Informacioni dhe Komunikacioni, (K) Aktivitete financiare dhe të siguracionit, (M71-73) Aktivitete arkitekture dhe inxhinierike; aktivitete të kontrolleve dhe analizave teknike, (M72) Kërkim dhe zhvillim shkencor, (M73) Publiciteti dhe kërkimet e tregut.</p>
<p>3.4. Koncepte statistikore dhe përkufizime</p>	<p>Një inovacion është një produkt ose proces i ri ose i përmirësuar (ose kombinimi i tyre) që ndryshon në mënyrë të konsiderueshme nga produktet ose proceset e mëparshme të njësisë dhe që është vënë në dispozicion të përdoruesve të mundshëm (produkti) ose është sjellë në përdorim nga njësia (proces)</p> <p>Aktiviteti i inovacionit përfshin të gjitha aktivitetet zhvillimore, financiare dhe tregtare, të ndërmarra nga një ndërmarrje, të cilat synojnë ose rezultojnë në një inovacion.</p> <p>Një inovacion produkti është implementimi i një malli apo shërbimi që është i ri ose i përmirësuar dhe që ndryshon ndjeshëm nga mallrat ose shërbimet e mëparshme të ndërmarrjes.</p> <p>Një inovacion procesi biznesi është një proces biznesi i ri ose i përmirësuar për një ose më shumë funksione biznesi që ndryshon ndjeshëm nga proceset e mëparshme të biznesit të ndërmarrjes dhe i cili është prezantuar brenda ndërmarrjes. Inovacionet e procesit të biznesit përfshijnë metoda të reja ose të përmirësuara për:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prodhimin e mallrave ose shërbimeve • Shpërndarjen dhe logjistikën • Marketingun dhe shitjet • Sistemet e informacionit dhe komunikimit • Administrimin dhe menaxhimin • Zhvillimin e produktit dhe procesit të biznesit <p>Bashkëpunimi në inovacion është pjesëmarrje aktive me ndërmarrje ose organizata të tjera. Partnerët nuk kanë nevojë të përfitojnë ekonomikisht. Përfshihet kontraktimi i pastër nqs nuk ka bashkëpunim aktiv.</p> <p>Një ndërmarrje aktive në inovacion është një ndërmarrje e angazhuar për disa kohë gjatë periudhës së vëzhgimit në një ose më shumë aktivitete për të zhvilluar ose prezantuar produkte të reja ose të përmirësuara ose procese biznesi për një përdorim të synuar.</p>
<p>3.5. Njësia statistikore</p>	<p>Njësia statistikore e synuar dhe e vrojtuar është ndërmarrja me mbi 10 të punësuar.</p>
<p>3.6. Popullata statistikore</p>	<p>Popullata statistikore përfshin të gjitha ndërmarrjet aktive në Shqipëri, të të gjitha formave ligjore. Bazë e zgjedhjes shërben Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve (i vitit të mbyllur), nga i cili përjashtohen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Filialet e ndërmarrjeve

	<ul style="list-style-type: none"> • Ndërmarrjet me aktivitet (NACE_kod) jashtë fushe • Ndërmarrjet me me pak se 10 të punësuar
3.7. Zona e referencës	Të dhënat e anketës së Inovacionit mbulojnë të gjithë territorin e vendit.
3.8. Mbulimi në kohë	Të dhënat publikohen për herë të parë në 2020 për periudhën referuese 2017-2019.
3.9. Periudha bazë	Nuk aplikohet.
4. Njësia matëse	<p>Të dhënat mbi treguesit kryesorë të anketës së Inovacionit publikohen vetëm në përqindje. Treguesit kryesorë janë si më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Përqindja e ndërmarrjeve aktive në Inovacion. • Përqindja e ndërmarrjeve që kanë prezantuar inovacione produkti/procesi në biznes. • Përqindja e ndërmarrjeve inovative që kanë bashkëpunuar. • Përqindja e shitjeve neto të ndërmarrjeve aktive në inovacion. • Përqindja e të punësuarve në ndërmarrjet aktive në inovacion. • Përqindja e ndërmarrjeve që nuk janë aktive në Inovacion.
5. Periudha e referencës	Periudha referuese e informacionit statistikor mbi anketën e Inovacionit është periudha tre vjeçare 2017-2019. Ky raport i përket vitit referencë 2019.
6. Mandati institucional	
6.1. Akte ligjore dhe marrëveshje të tjera	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Baza ligjore në nivel kombëtar për prodhimin e indikatorëve për statistikat e Inovacionit në Ndërmarrje janë: <ul style="list-style-type: none"> • Ligji Nr 17/2018, “Për Statistikat Zyrtare” • Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare, 2017-2021; ➤ Sipas rregulloreve përkatëse të BE-së janë: <ul style="list-style-type: none"> • Vendimi Nr. 1608/2003 / KE i Parlamentit Evropian dhe i Këshillit i 22 korrikut 2003 në lidhje me prodhimin dhe zhvillimin e statistikave të Komunitetit për shkencën dhe teknologjinë; • Rregullorja Zbatuese e Komisionit (BE) Nr. 995/2012 e 26 Tetorit 2012 që përcakton rregullat e hollësishme për zbatimin e Vendimit Nr. 1608/2003 / KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit në lidhje me prodhimin dhe zhvillimin e statistikave të Komunitetit për shkencën dhe teknologjinë • Manuali Oslo
6.2. Shkëmbimi i të dhënave	Statistikat e anketës së Inovacionit në ndërmarrje nuk transmetohen në EUROSTAT.
7. Konfidencialiteti	

<p>7.1. Konfidencialiteti - politika</p>	<p>Të dhënat e mbledhura konsiderohen rreptësisht konfidenciale dhe përdoren vetëm për qëllime statistikore e kërkime shkencore në përputhje me Ligj Nr. 17/2018 "Për Statistikat zyrtare", si dhe Ligjin Nr. 9887, datë 10.03.2008, "Mbrojtja e të Dhënave Personale". Neni 31 i ligjit "Për Statistikat Zyrtare" përcakton qartë që i gjithë informacioni statistikor i mbledhur nga INSTAT është konfidencial dhe mund të përdoret ose botohet vetëm në tabela përmbledhëse të tilla që nuk identifikojnë njësinë burim të informacionit. Identifikim i drejtpërdrejtë quhet kur një njësi statistikore identifikohet drejtpërdrejt nga emri, adresa ose ndonjë numër identifikimi i njohur zyrtarisht. Kur përpunimi i të dhënave kryhet në mënyrë të tillë që mundëson identifikimin e subjektit të të dhënave, të dhënat duhet të kodohen menjëherë, në mënyrë që subjektet të mos jenë më të identifikueshëm.</p>
<p>7.2. Konfidencialiteti - trajtimi i të dhënave</p>	<p>INSTAT mbron dhe nuk shpërndan të dhënat që ka mbledhur ose që ka akses, të cilat mundësojnë identifikimin e drejtpërdrejtë ose të tërthortë të njësive statistikore. INSTAT ndërmerr të gjitha masat e duhura për të parandaluar dhe bërë të pamundur identifikimin e njësive statistikore përmes mjeteve teknike të tjera që mund të përdoren nga palët e treta. Të dhënat statistikore që mund të bëjnë të mundur identifikimin e njësisë statistikore, shpërndahen nga INSTAT vetëm në rast se:</p> <p>a) Këto të dhëna janë trajtuar, siç është përcaktuar në mënyrë të veçantë në Rregullore, këto të dhëna janë trajtuar në mënyrë të atillë, sa nuk krijon paragjykim në lidhje me konfidencialitetin statistikor; ose</p> <p>b) Njësia statistikore ka dhënë miratimin përkatës për bërjen publike të të dhënave;</p> <p>Të dhënat konfidenciale i përcillen INSTAT-it vetëm për qëllime statistikore dhe vetëm personat që kanë të drejtë aksesit tek to, mund të punojnë me to. Çështjet dhe problemet në lidhje me ruajtjen e konfidencialitetit statistikor verifikohen dhe trajtohen nga stafi i INSTAT. Përgjegjësitë e këtij stafi, janë të përcaktojë shkallën e detajeve që mund të shpërndahet dhe të bëhet publike nga INSTAT. Përgjegjësitë e këtij stafi janë të rekomandojë se: në cilin nivel detajimi mund të shpërndahen të dhënat statistikore, në mënyrë që identifikimi i drejtpërdrejtë ose indirekt, i njësisë statistikore të vrojtuar të mos jetë i mundur; kriteret e anonimizimit për mikrodatat që u janë dhënë përdoruesve; dhënia e hyrjes për hulumtuesit në të dhëna konfidenciale për qëllime shkencore.</p>
<p>8. Politika e botimit</p>	
<p>8.1. Kalendarin e publikimeve</p>	<p>Njoftimet në lidhje me shpërndarjen e statistikave janë botuar në kalendarin e publikimit, i cili është në dispozicion në faqen e internetit. Njoftime dhe vonesat janë para-njoftuar në këtë kalendar. Në rastin e vonesave specifikohet data e publikimit të ardhshëm si dhe shpjegimi lidhur me arsyet e vonesave.</p>
<p>8.2. Aksesin në kalendarin e publikimeve</p>	<p>Kalendari i Publikimeve është në dispozicion në faqen e internetit të INSTAT.</p>
<p>8.3. Aksesin i përdoruesve</p>	<p>Në përputhje me nenin 34 të Ligjit Nr. 17/2018 "Për Statistikat Zyrtare", statistikant</p>

	<p>zyrtare shpërndahen në mënyrë që të gjithë përdoruesit të kenë të drejtë të menjëhershme dhe të barabartë dhe përdoren të gjitha format e mundshme të medias. INSTAT-i dhe agjencitë statistikore, duke pasur në program përgjegjësitë për shpërndarjen, kërkojnë të përmbushin çdo kërkesë të çdo organizate ose individit, për të dhëna të pabotuara ose analiza të veçanta. Kanalet nga të cilat përdoruesit mund të marrin rezultatet e publikimit vjetor të Anketës së Inovacionit janë:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Website – online release; 2. Kërkesat e shkruara (me postë ose email); 3. Seksioni Kërkesa të dhënash, për përdoruesit e jashtëm.
9. Shpeshhtësia e shpërndarjes	Rezultatet e Anketës së Inovacionit publikohen në baza (2) dy vjetore.
10. Aksesi në të dhëna dhe qartësia	
10.1. Njoftim për media	<p>Njoftimi për shtyp përmban informacion në lidhje me treguesit kryesorë të siguar nga vrojtimi si përqindja: e ndërmarrjeve aktive në Inovacion, e ndërmarrjeve që kanë prezantuar inovacione produkti/procesi në biznes, e ndërmarrjeve inovative që kanë bashkëpunuar, etj.</p> <p>Formati i njoftimit për shtyp përcaktohet nga sektori i publikimit. Njoftimi për shtyp i anketës së Inovacionit publikohet online në faqen e internetit të INSTAT.</p>
10.2. Publikime	Rezultatet e anketës së Inovacionit gjenden në faqen e internetit të INSTAT në temën Shkencë, Teknologji dhe Inovacion: Inovacioni .
10.3. Baza e të dhënave on-line	Të gjitha informacionet vihen në dispozicion në dy gjuhë: Shqip dhe Anglisht. Të dhënat e anketës së Inovacionit janë të vendosura në databazën statistikore, por të dhëna të detajuara mund të gjenden në format Excel ku treguesit kryesorë jepen të detajuar sipas aktivitetit ekonomik dhe madhësisë së ndërmarrjes. Këto tabela mund të gjenden në linkun: Databaza Statistikore .
10.4. Aksesi në të dhënat mikro	Të dhënat e Anketës së Inovacionit nuk bëhen të disponueshme në nivel mikro, si pasojë e ruajtjes së konfidencialitetit. Të dhënat e agreguara, janë lloji i vetëm i të dhënave që ofrohet për përdoruesit e jashtëm. Edhe pse të dhënat mikro nuk publikohen, ato mund të aksesohen në bazë të nenit 34 të Ligjit Nr. 17/2018 "Për Statistikat Zyrtare".
10.5. Të tjera	Përdoruesit mund të dërgojnë kërkesa të tjera specifike nëpërmjet një seksioni të dedikuar për kontaktet sipas linkut Kërkesë të dhënash .
10.6. Dokumentimi i metodologjisë	Një shpjegim i shkurtër lidhur me përkufizimet, konceptet kryesore dhe shpjegimet metodologjike për përdoruesit publikohet në njoftimin për shtyp dhe publikimet. Informacione shtesë u jepen përdoruesve të brendshëm kur është e nevojshme. Në faqen e INSTAT ka një seksion lidhur me Metodogjinë e përdorur mbi Statistikat e

	Inovacionit në ndërmarrje.
10.7. Dokumentimi i cilësisë	Sektori i Statistikave të Kërkim-Zhvillimit, Inovacionit, Teknologjisë së Informacionit dhe Transportit dokumenton të gjithë procesin e punës dhe procedurat e anketës së Inovacionit për qëllime të brendshme.
11. Manaxhimi i cilësisë	
11.1. Sigurimi i cilësisë	INSTAT është i angazhuar për sigurimin e cilësisë në prodhimin e statistikave zyrtare. Duke u bazuar në ligjin Nr.17/2018 "Për Statistikat Zyrtare", INSTAT përdor metoda dhe procese statistikore në përputhje me parimet dhe standardet shkencore të pranuar ndërkombëtarisht, si dhe kryen analiza të vazhdueshme, me qëllim përmirësimin e cilësisë dhe ofrimin e statistikave të përditësuara. Në kryerjen e detyrave të tij, INSTAT ndjek parimet e përgjithshme të menaxhimit të cilësisë, në përputhje me Kodin e Praktikës së Statistikave Evropiane (European Statistics Code of Practice). INSTAT për sigurimin e cilësisë udhëhiqet nga parimet e mëposhtme: paanshmëria, cilësia e proceseve dhe produkteve statistikore, orientimi për përdoruesit, orientimi për punonjësit, efektiviteti i proceseve statistikore dhe reduktimi i ngarkesës së të intervistuarve.
11.2. Vlerësimi i cilësisë	Të dhënat për aktivitetin e Inovacionit krahasohen me të dhënat e mbledhura dy vite më parë për të dalluar nëse ka koherencë të dhënash apo ka pasur ndryshime të mëdha.
12. Rëndësia	
12.1. Nevojat e përdoruesit	<p>Përdoruesit e të dhënave të Inovacionit ndahen në përdorues të brendshëm dhe të jashtëm.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Përdorues të jashtëm: <ul style="list-style-type: none"> • Institucione të administratës publike • Universitetet • Organizatat jo fitimprurëse kombëtare dhe ndërkombëtare • Bizneset • Kërkues, student edhe të tjerë grupe të ngjashme. ✓ Përdorues të brendshëm janë sektorë të tjerë brenda INSTAT të cilët përdorin rezultatet e përdorimit të TIK në ndërmarrje si input në punën e tyre.
12.2. Kënaqësia e përdoruesit	Rezultatet e anketës së kënaqësisë së përdoruesit për vitin 2019 tregojnë se cilësia e të dhënave të përgjithshme të siguruara nga INSTAT u vlerësua me 3.70 (74%) në një shkallë nga 1 (shumë e dobët) në 5 (shumë e mirë). Për "Anketa e Inovacionit" nuk është e zbatueshme.

12.3. Plotshmëria	Plotshmëria e të dhënave të Anketës së Inovacionit gjykohet duke krahasuar cilësinë dhe sasinë e treguesve të mbuluar në INSTAT nga ato të rregulloreve të ndjekura. Shkalla e Plotshmërisë të të dhënave, për Anketën e Inovacionit 2019 është 100%.
13. Saktësia dhe besueshmëria	
13.1. Saktësia e përgjithshme	<p>Në përgjithësi, të dhënat janë kontrolluar me vitet e mëparshme për të identifikuar ndonjë ndryshim të rëndësishme në ecurinë e të dhënave. Në rastet kur hasen ndryshime të dhënat e anketës kontrollohen me pasqyrat financiare ose me burime administrative nëse ka informacion. Kur nuk ka informacion nga burimet administrative INSTAT korrigjon ose konfirmon të dhënat duke përdorur email ose duke telefonuar personat që i janë përgjigjur anketës. Masat e marra nga INSTAT çdo vit, për të rritur normat e përgjigjes, ose për të zvogëluar ndikimin e mos përgjigjeve janë si më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të dhënat merren drejtpërdrejt nga ndërmarrja • Informacioni është mbledhur me intervistim i drejtëpërdrejtë nga anketuesit në bazë të udhëzimeve të përgatitura për këtë qëllim. • Staf i anketues është i trajnuar se si të sillen në mënyrë etike me rastet e personave të cilët refuzojnë të përgjigjen. • Për shkak të mungesës së sistemit të adresave, shpesh nga anketuesit është e vështirë gjetja e ndërmarrjes. Për këtë arsye, stafi i INSTAT nëpërmjet adresës së email-it ose numrit të telefonit kontakton personin përgjegjës për plotësimin e anketës dhe merr më tepër informacion mbi vendodhjen si edhe datën dhe orën e takimit. • Prioritet i jepet bizneseve të mëdha. Kur këto ndërmarrje refuzon të përgjigjet për intervistuesit, një kërkesë zyrtare i drejtohet presidentit të ndërmarrjes, e cila është e nënshkruar nga drejtori i përgjithshëm i INSTAT. • Kërkesë zyrtare dërgohet edhe për ndërmarrje të tjera që pranojnë të përgjigjen vetëm nëse ju kërkohet zyrtarisht informacioni. <p>Ndërmarrjet janë të ftuar të kontaktojnë zyrat qendrore të Institutit të Statistikave në rast të pyetjeve dhe gjithmonë një staf i kualifikuar është në dispozicion për t'iu përgjigjur pyetjeve të drejtuara nga ndërmarrjet.</p>
13.2. Gabim i kampionimit	Treguesit e gabimeve të kampionimit janë llogaritur për indikatorët kryesorë, të cilët i gjeni në Tabelën A1 në Aneks. Të gjitha vlerat e treguesve përgjithësohen për të përfaqësuar gjithë popullatën në studim.
13.3. Gabim jo i kampionimit	<p>Mos-përgjigja në nivel rekordi merr në konsideratë ndërmarrjet që nuk janë në gjendje apo të gatshme për të dhënë përgjigje, ose kur intervistuesit nuk janë në gjendje për të gjetur ndërmarrjet, ose kur ekzistojnë pengesa të tjera për të përfunduar intervistën. Shkalla e mos-përgjigjes në nivel rekordi për Anketën e Inovacionit 2019 është 20,0 %.</p> <p>Shkalla e mos-përgjigjes në nivel variabli për variablin "Shitjet neto të ndërmarrjeve aktive në Inovacion" është 1.0 %</p>

Mbi-mbulimi ndodh kur ndërmarrja e zgjedhur është në një aktivitet të caktuar objekt i anketimit dhe gjatë procesit të intervistimit ajo nuk është më objekt i anketimit ose statusi i ndërmarrjes ka ndryshuar, nuk është më aktive. Shkalla e mbi-mbulimit për Anketën e Inovacionit 2019 është 2,3 %.

14. Afatet kohore dhe përpikmëria

14.1. Afatet kohore

Rezultatet e Anketës së Inovacionit janë publikuar në faqen e internetit të INSTAT 311 ditë pas përfundimit të periudhës referuese (T + 311 ditë). Periudha referuese e rezultateve të Anketës së Inovacionit 2019 është 31 Dhjetori 2019.

Periudha referuese	12/31/2019
Data e publikimit	11/09/2020
Afatet kohore	311

14.2. Përpikmëria

Të dhënat e Anketës së Inovacionit, publikohen bazuar në kalendarin e publikimeve. Publikimi i Anketës së Inovacionit ka qenë i përpiktë në kohë në masën 100 %.

Periudha referuese	12/31/2019
Data e shpallur	11/09/2020
Data e publikimit	11/09/2020
Vonesa në kohë	0

15. Koherenca dhe Krahasueshmëria

15.1. Krahasueshmëria gjeografike

Të dhënat e anketës së Inovacionit mbulojnë të gjithë territorin e vendit. Rezultatet që INSTAT prodhon janë hartuar në përshtatje me metodologjinë e EUROSTAT.

Për të siguruar krahasueshmëri në të gjithë vendet, Eurostati në bashkëpunim të ngushtë me Shtetet Anëtare të BE-së dhe vendet e tjera zhvilluan një pyetësor bazë standard, duke e shoqëruar me përkufizime dhe rekomandime metodologjike të miratuara nga të gjitha vendet dhe që janë plotësisht në përputhje me përkufizimet në manualin metodologjik 'Manuali i Oslos'.

15.2. Krahasueshmëria kohore

Informacioni statistikor grumbullohet në po të njëjtën mënyre prej viti 2015. Duke filluar nga viti 2020 e në vazhdim, të dhënat do të publikohen rregullisht.

15.3. Koherenca e ndërthurjes së fushave

Të dhënat e marra nga Anketa e Inovacionit janë koherente me të dhënat e Kërkimit Shkencor dhe Zhvillimit. Në këtë vërtetim, mund të gjenden të dhëna të ngjashme me statistikat e Inovacionit, por duhet theksuar se ekzistojnë ndryshime metodologjike të cilat mund të shpjegojnë mospërputhjet.

15.4. Koherenca e brendshme

Konsistenca e brendshme e të dhënave kontrollohet përpara se të finalizohet. Kontrollohen lidhjet ndërmjet variablave dhe konfirmohet koherenca midis serive të

	brendshme të të dhënave të ndryshme.
16. Kostoja dhe ngarkesa	Personeli që punon për Anketën e Inovacionit janë 1 të punësuar në Zyrën Qendrore, 11 Personel në Zyrat Rajonale, 44 anketues, 3 staf Kontrollorë dhe 1 staf i IT.
17. Rishikimi i të dhënave	
17.1. Politika e rishikimit	<p>Politikat e rishikimit të Anketës së Inovacionit bëhen në përputhje me politikën e rishikimit si dhe politikën e trajtimit të gabimeve të vendosura nga INSTAT. Për më shumë referohuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politika e Revizionimit Statistikor • Politika e Trajtimit të Gabimeve
17.2. Praktika e rishikimit	<p>Të dhënat e vrojtimit të Inovacionit rishikohen kur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbatohet një klasifikim i ri i aktiviteteve ekonomike • Ekzistojnë ndryshime metodologjike • Rishikimi i peshave (burime të reja dhe / ose të përmirësuara të të dhënave, korrigjime të gabimeve). <p>INSTAT nuk ka rishikuar të dhënat për statistikat e Inovacionit 2019.</p>
18. Përpunimi statistikor	
18.1. Burimi i të dhënave	Të dhënat mbi Inovacionin janë të bazuara në vrojtim. Popullsia e përzgjedhur për Inovacionin 2019 përmban 3.629 ndërmarrje. Madhësia e kampionit të zgjedhur është 1.566 ndërmarrje e të gjitha formave ligjore dhe llojeve të pronësisë, me 10 e më shumë të punësuar, nga të cilët të përgjigjurit ishin 1.224 ndërmarrje.
18.2. Shpeshtësia e grumbullimit të të dhënave	Frekuenca e anketës është dyvjeçare.
18.3. Grumbullimi i të dhënave	Të dhënat e Inovacionit mblidhen me intervistim të drejtëpërdrejtë me pyetësorë letër. Programet dhe procedurat e nevojshme për hedhjen manuale të të dhënave përgatiten para se të fillojë mbledhja e të dhënave. Paraprakisht procedurat dhe programet e nevojshëm janë testuar dhe janë bërë korrigjimet eventuale. Të gjitha të dhënat janë të integruara në një bazë të dhënash të vetme, pasi është kryer hedhja dhe kontrolli i të dhënave. Para kryerjes së anketës përdoruesit kryesorë pyeten mbi nevojat që ata kanë për shtim të pyetjeve në pyetësor. Bazuar në rezultatet e këtyre nevojave bëhet dhe dizenjimi final i pyetësorit i cili nuk ka ndryshime të mëdha në vite. Faza e rëndësishme në përgatitjen për grumbullimin e të dhënave është përgatitja e të gjitha materialeve të nevojshme dhe e programeve të hedhjes dhe të përpunimit të të dhënave. Duhet që të jenë përcaktuar ndërmarrjet që do intervistohen, numri i nevojshëm i anketuesve dhe duhet të jetë bërë përzgjedhja e tyre. Gjatë trajnimit të organizuar për anketuesit se si të kryejnë vrojtimin ata gjithashtu pajisen materiale të nevojshme si udhëzuesi i pyetësorit, detyrat e anketuesit, lista e aktiviteteve ekonomik, lista e

	<p>produkteve, letër njoftimit për ndërmarrjet etj. Në procesin e mbledhjes së të dhënave janë të regjistruar çdo gjë e raportuar nga ndërmarrjet. Në rast të paqartësive, ndërmarrja ri-kontaktohet. Në rast të mospërgjigjes, ndërmarrjes i dërgohet një shkresë zyrtare e nënshkruar nga titullari i Institucionit. Anketuesit i kërkohet të sillen në mënyrë etike në rastet e refuzimeve nga ndërmarrjet.</p>
<p>18.4. Vlefshmëria e të dhënave</p>	<p>Sa i përket vlefshmërisë së të dhënave, procedurat e redaktimit të të dhënave në përgjithësi i referohen redaktimit në nivel mikro ose ndryshe në nivel ndërmarrje.</p> <p>1. Kontrolli fizik i pyetësorit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrolli i pyetësorëve të mbledhur, kontrole të tërësisë së plotësimin, saktësisë së vlerave dhe kontrollit logjik i pyetësorit. Stafi kontrollues ka një program specifik për të kryer kontrollin matematikore të pyetësorit. Numri i pyetësorëve të mbledhur duhet të jetë i barabartë me numrin e pyetësorëve të shpërndarë në qarqe. • Kontrole individuale janë bërë për rastet e refuzimit dhe pa kontakte. • Ndërmarrjet e përgjigjura kontrollohen për koherencën e të dhënave midis sesioneve të ndryshme të pyetësorit. • Kontrolli i indikatorit të ndërmarrjes dhe aktivitetit ekonomik dhe kodimi i tyre. <p>2. Kontrolli i informacionit të vrojtimit me burimet administrative.</p> <p>3. Peshë e përshtatshme ri-llogaritjet për çdo njësi që ka raportuar të dhënat e saj. Kjo peshë është ri-llogaritur për arsye të ndryshme: probabilitetit të pabarabartë të përzgjedhjes, jo-përgjigje, rregullimit të vlerave të popullsisë, vlerësimi i modelit etj. Trajtimi i outlier-ave merret parasysh në procedurat e përgjithësimin.</p>
<p>18.5. Përpilimi i të dhënave</p>	<p>Për përpilimin e rezultateve kemi dy procedura bazë:</p> <p>1. Analiza e cilësisë së të dhënave Për të analizuar cilësinë e të dhënave janë aplikuar disa rregulla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrolli matematik i anketës - Kontrolli logjik i të dhënave të anketës • Krahasimi i të dhënave në seri kohore - Krahasimi i të dhënave me skedarë të tjerë që disponon INSTAT • Krahasimi i të dhënave me skedarin e bilanceve • Përcaktimi i kufizimeve për disa raporte, si psh: paga mesatare për të punësuar, marzhet ndaj shitjes neto, etj. • Analiza e shmangieve të mëdha nga mesatarja. <p>2. Trajtimi i mos-përgjigjeve Konsiderohen si mos-përgjigje të gjitha rastet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pa kontakt • Refuzim i plotë • Refuzime të pjesshme, (për tabela apo tregues të veçantë). <p>Për trajtimin e mos-përgjigjeve të pjesshme u përdorën disa metoda të drejtpërdrejta ose kombinimi i tyre si:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studimi i serisë kohore të ndërmarrjes dhe degës;

	<ul style="list-style-type: none"> • Të dhënat nga skedari i bilanceve; • Skedarët e tjerë që disponohen në INSTAT; • Analizohen dhe përdoren të dhënat mesatare të degës ku bën pjesë ndërmarrja; • Përdoren të dhënat e ndërmarrjeve që kanë kushte të ngjashme; • Për pjesën e pa trajtuar përdoret metoda e ri-peshimit.
--	---

18.6. Rregullimi	Nuk aplikohet.
------------------	----------------

19. Komete	
-------------------	--

Aneks

Tabela A1. Vlerësimet në përqindje të treguesve kryesore për anketën e Inovacionit 2019 së bashku me treguesit e saktësisë respektive (Koeficienti i Variacionit)

Aktiviteti i inovacionit në ndërmarrje 2017-2019

Indikatorët	2017-2019	Koeficienti i Variacionit %
Përqindja e ndërmarrjeve aktive në Inovacion	38,3 %	3,9
Shitjet neto të ndërmarrjeve aktive në Inovacion në 2019	55,8%	6,6
Të punësuarit në ndërmarrjet aktive në Inovacion në 2019	54,0%	2,7
Përqindja e ndërmarrjeve që kanë të paktën një inovacion produkti	25,3%	5,1
Përqindja e ndërmarrjeve që kanë të paktën një inovacion procesi biznesi	32,9 %	4,4
Ndërmarrje me të paktën një inovacion produkti që nuk ishte i ofruar më parë në treg	35,4%	6,4
Ndërmarrje aktive në inovacion që kanë bashkëpunuar	30,2%	8,2
Ndërmarrje që kanë blerë teknologji të re që nuk ishte përdorur më parë në ndërmarrje	11,3 %	8,3
Përqindja e ndërmarrjeve jo aktive në Inovacion	61,7%	2,4